

**PROREKTOR DS. NAUKI I WSPÓŁPRACY ZEWNĘTRZNEJ
AKADEMII TECHNICZNO-HUMANISTYCZNEJ
W BIELSKU-BIAŁEJ**

**Propozycja tematu badawczego realizowanego
w ISD ATH**

Pracownik naukowo-badawczy:

Imię i nazwisko: dr hab. Marek Bernacki, prof. ATH

Tytuł i zakres tematu badawczego:

Tytuł: Krajowa i zagraniczna recepcja twórczości Czesława Miłosza

Zakres: literaturoznawstwo polskie, komparatystyka, miłoszologia/miłoszoznawstwo jako subdyscyplina literaturoznawcza, hermeneutyka literacka, sztuka interpretacji tekstu

Proponowany tematy prac badawczych w dyscyplinie¹:

- inżynieria mechaniczna
- inżynieria materiałowa
- literaturoznawstwo

Marek Bernacki

(podpis)

¹ Zaznaczyć właściwe.

Szczegółowy opis projektu badawczego (maksymalnie 4 strony):

1. doświadczenie naukowe promotora (uczestnictwo w zespole badawczym, publikacje, udział w projektach, itp.):

Jestem filologiem polskim, literaturoznawcą wywodzącym się z krakowskiej szkoły hermeneutyczno-fenomenologicznej interpretacji tekstu literackiego (moimi mistrzami byli m.in. prof. Jan Błoński i prof. Marian Stala). Od ponad trzydziestu lat zajmuję się badaniem twórczości poetyckiej i eseistycznej Czesława Miłosza. W tym czasie opublikowałem kilkadziesiąt artykułów i kilka książek o tematyce miłoszologicznej, brałem też udział w ogólnopolskich i międzynarodowych konferencjach poświęconych dziełu autora *Ziemi Ulro*. W ATH zorganizowałem w roku 2015 dużą konferencję międzynarodową pt. „Dyskursy Miłosza. Dyskursy o Miłoszu”, której plonem były dwie publikacje: tematyczny numer czasopisma naukowego „Świat i Słowo” 2 (25) 2015 (*Po miłoszologii?*) oraz praca zbiorowa pod moją redakcją *Dyskursy Miłosza* (Bielsko-Biała 2016). W roku 2019 w prestiżowym wydawnictwie krakowskim UNIVERSITAS ukazała się w serii „Modernizm w Polsce” moja książka autorska *Tropienie Miłosza. Hermeneutyczna „bio-grafia” Poety*. W roku 2020 w Wydawnictwie Naukowym ATH opublikowana została pod moją redakcją naukową praca zbiorowa *Peryferie Miłosza. Nieznane konteksty, glosy, nowe rozpoznania – efekt rocznego projektu wydawniczego realizowanego w ramach zadania badawczego we współpracy z Ośrodkiem Badań nad Twórczością Czesława Miłosza Uniwersytetu Jagiellońskiego*.

2. informacje o zapleczu badawczym do realizacji projektu:

Zasoby Biblioteki ATH. Biblioteka prywatna (jako miłoszolog zgromadziłem wszystkie najważniejsze opracowania poświęcone twórczości Czesława Miłosza, które mogę ewentualnie udostępnić przyszłemu doktorantowi). Mogę też zorganizować prywatne konwersatoria lub spotkania dyskusyjne z wybitnymi miłoszologami (prywatnie moimi znajomymi lub przyjaciółmi), np. prof. Aleksandrem Fiutem, prof. Marianem Stalą, prof. Andrzejem Franaszkiem, prof. Jarosławem Ławskim, prof. Zofią Zarebianką, prof. Joanną Zach, prof. Józefem Olejniczakiem czy z Agnieszką Kosińską – sekretarką Czesława Miłosza oraz autorką kilku ważnych książek poświęconych Nobliście). Te spotkania mogą zaowocować nawiązaniem dalszych kontaktów naukowych czy nawet współpracą w ramach grantów i projektów badawczych, o które łatwiej na takich uczelniach, jak UJ czy UŚ.

3. możliwości mobilności międzynarodowej dla doktoranta:

Od wielu lat współpracuję z prof. Jarosławem Ławskim z Uniwersytetu w Białymstoku, który ma bardzo dobre relacje z uczonymi litewskimi (Wilno, Kowno) oraz białoruskimi (Grodno), zajmującymi się badaniem twórczości Czesława Miłosza. Przyszłego doktoranta mogę skontaktować także z czeskimi miłoszologami z Ostrawy i Brna. Ostatnio nawiązałem także niezwykle ciekawy i perspektywiczny kontakt z hinduskimi badaczami poezji autora *Traktatu moralnego* (Uniwersytet w Kerali).

4. możliwości zatrudnienia doktoranta w grantach badawczych lub zleceniach dla przemysłu, realizacji tematu w zespołach badawczych:

Istnieje możliwość współpracy z większymi ośrodkami uniwersyteckimi, np. Ośrodkiem Badań nad Twórczością Czesława Miłosza Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie (kierownikiem Ośrodka jest prof. Joanna Zach). Przyszłego doktoranta mogę polecić także uwadze Krzysztofa Czyżewskiego, dyrektora Ośrodka „Pogranicze – sztuk, kultur i narodów” w Sejnach i Krasnogrudzie, gdzie mieści się (w dawnym dworze Kunatów, krewnych Noblisty) Międzynarodowe Centrum Dialogu im. Czesława Miłosza.

5. możliwości prowadzenia badań w ramach międzynarodowych zespołów naukowo-badawczych:

Istnieje możliwość współpracy z większymi ośrodkami uniwersyteckimi, np. Ośrodkiem Badań Wschód- Zachód Wydział Filologiczny na Uniwersytecie w Białymstoku (prof. Jarosław Ławski) lub poprzez Ośrodek Pogranicze Krzysztofa Czyżewskiego. Można też wystąpić o grant w ramach NCN.

6. wymagania jakich oczekuje od kandydata osoba zgłaszająca temat badawczy:

Kandydat na doktoranta powinien posiadać dobre rozeznanie w literaturze polskiej i światowej XX wieku oraz zamiłowanie do dyskursu filozoficzno-teologicznego niezbędnego przy badaniu twórczości Czesława Miłosza. Powinien też dobrze posługiwać się językiem angielskim, by czytać opracowania miłoszologiczne wydane za granicą. Przede wszystkim powinien biegle orientować się w rozległym dziele autora *Doliny Issy* i mieć świadomość wielowątkowości oraz wieloznaczności tego dzieła. Ważną cechą doktoranta powinna być kreatywność w prowadzonych badaniach i dobre przygotowanie metodologiczne z zakresu teorii literaturoznawczych, z naciskiem położonym na strukturalno-formalną analizę dzieła literackiego oraz fenomenologiczno-hermeneutyczną interpretację utworów literackich.

Jako promotor nie narzucam jakiejś ostatecznej wizji pracy doktorskiej, a formuła zawarta w w podanym powyżej temacie: *Krajowa i zagraniczna recepcja twórczości Czesława Miłosza* – jest szeroka i otwarta na różne możliwe formy recepcji: krajowej (np. obecność Miłosza w kulturze popularnej), zagranicznej (np. czeskie tropy Miłosza), metodologicznej (np. naukowe sposoby pisania o dziele Miłosza), literackiej (np. *Czesław Miłosz jako bohater utworów literackich i dzieł diarystyczno-pamiętnikarskich przełomu XX/XXI wieku* – oto kusząca mnie od dawna forma „recepcji” Miłosza jako pisarza tudzież ważnej osobowości polskiego życia literackiego i politycznego w XX wieku).

Szczegóły przyszłej dysertacji chętnie omówię z osobą zainteresowaną, moim przyszłym doktorantem/doktorantką ☺.

Marek Bernacki

(podpis)